

Themabijeenkomst Delta Programma Rijnmond –Drechtsteden

Concept verslag

Drechtraad

5 februari 2013.

Aanwezig ± 60 personen

Wethouder P. Sleeking van Dordrecht, namens de Drechtsteden tevens lid van de Stuurgroep Rijnmond-Drechtsteden, heet de aanwezigen welkom. Hij refereert aan de recente aandacht in de media naar aanleiding van de herdenking van de watersnood van 1953, en is, onder andere door gesprekken met inwoners, geconfronteerd met wat de watersnood voor ons gebied heeft betekent. Het is van groot belang toe te werken naar een klimaatbestendige stad en regio. Als Drechtsteden participeren wij in het Deltaprogramma, onderdeel Rijnmond-Drechtsteden. Dit werkt volgens een bepaalde fasering en is nu toe aan het bespreken van de kansrijke strategieën. Het is voor ons een uitdaging er zelf mee aan de slag te gaan, en de oplossing voor ons gebied te richten op de gebiedseigenheid, waardoor maatwerk ontstaat. Het is belangrijk dat de hele regio aangehaakt is, want er zijn niet alleen risico's op het eiland van Dordrecht, maar ook in de Alblasserwaard en op IJsselmonde.

Mevrouw I. van der Hee, Hoofdingenieur-Directeur van Rijkswaterstaat Zuid-Holland, leidt het onderwerp in namens de Stuurgroep Rijnmond-Drechtsteden waar zij eveneens lid van is. De Stuurgroep wil weten wat er leeft in de regio. Het belang van dit gebied is, dat alle problematieken in dit gebied samen komen. Het is geen simpele problematiek, en het vergt enige tijd om het allemaal tot je door te laten dringen. Daarom komen we in de toekomst graag nog vaker bij u langs, aldus mevrouw van der Hee. 'Ons doel is om veiligheid hand in hand te laten gaan met de ontwikkeling van uw gemeente. Er is nu nog voldoende tijd om hierover de discussie op te starten.' Het gaat om investeringen, en we willen voorkomen dat we de verkeerde doen. Ook moeten we er over nadenken als er toch een ramp is. Dan hebben we het over zogenaamde Meerlaagse Veiligheid, waarbij ook evacuatieplannen belangrijk zijn.

De heer L. de Vries, projectleider bij het programmabureau Rijnmond-Drechtsteden, introduceert mevrouw E. Meijers, directeur van het deelprogramma Rijnmond-Drechtsteden, die via een filmpje de hoofdpunten van het Deltaprogramma samenvat. De heer de Vries geeft vervolgens een presentatie onder de titel 'Veilig achter de dijk: een dichterbij uw bed show!'. Bij het Deltaprogramma wordt uitgegaan van een zeespiegelstijging van 35 cm in 2050 en 85 cm in 2100. Er zijn nogal wat verschillen in de mate waarin de verschillende gemeenten van de Drechtsteden een risico lopen. In de Zwijndrechtse Waard (van belang voor Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht) zijn de dijken dusdanig hoog dat ze tot 2100 mee lijken te kunnen. Op de veengrond van de Alblasserwaard (belangrijk voor Alblisserdam, Papendrecht en Sliedrecht) klinken de dijken snel in (tot 2100 met ongeveer 60 à 100 cm). Een extra risico in dit gebied is de lage ligging. Bij een dijkdoorbraak zal het water op verschillende locaties binnen zes uur tot hoger dan twee meter stijgen. Al in 2050 zullen we in dit gebied aan waterveiligheid moeten werken, met name langs de Noord en de Merwede. Op het Eiland van Dordrecht is dijkversterking nodig bij de Kil en de Kop van 't Land. Dat de belangrijkste winkelstraat van Dordrecht, de Voorstraat, tevens waterkering is, brengt ook risico's met zich mee.

Verbindend tussen de drie Drechtsteden-gebieden is dat in deze regio veel buitendijkse gebieden liggen.

Het Deltaprogramma heeft globaal drie kansrijke strategieën uitgewerkt. Het versterken en verhogen van de dijken, het doen van ingrepen in het hoofdwatersysteem en het anders omgaan met water (meerlaagse veiligheid). Het versterken van dijken kan negatieve gevolgen hebben in relatie tot de

ruimtelijke inpasbaarheid. Voorbeelden van ingrepen in het watersysteem zijn: ervoor zorgen dat er minder water via de Lek en meer water via de Waal wordt afgevoerd, en zogenaamde ruimte-voor-de-rivier maatregelen (deze hebben alleen positief effect op het riviergedomineerde deel van de Alblasserwaard). Anders omgaan met water heeft alles te maken met het incalculeren van risico's. Voorbeelden hiervan zijn: compartimentering met binnendijken, ruimtelijke inrichting (door huizen in de toekomst bijvoorbeeld op terpen te bouwen) en rampenbestrijding (aandacht voor evacuatie en redding).

De heer de Vries besluit zijn presentatie met de vraag 'wat wilt u ons meegeven' Dit roept de volgende reacties van aanwezigen op:

- We moeten nadenken over anders, innovatief versterken van dijken, zoals bij Sliedrecht.
- We moeten schakelen, snelheid maken.
- Er moeten alternatieven worden ontwikkeld voor evacuatie. Dit is in de laaggelegen Alblasserwaard heel lastig. Hetzelfde speelt voor Dordrecht, dat op een eiland ligt.
- Is vernatting achter de rivierdijken op het eiland van Dordrecht (gericht op het lokaal verbeteren van de waterkwaliteit) wel zo verstandig?
- "Het is alsof je zit te kijken naar een slechte film." Hoe kunnen we dit gebied goed beschermd houden, wat zijn veile maatregelen en wat kunnen of moeten we meekoppelen?

De heer Sleeking stelt voor om deze sessie op lokaal niveau te herhalen, en dan ook te kijken naar Meerlaagse Veiligheid, gelet op de beperkte mogelijkheden voor evacuatie en de ambitie van met name Dordrecht om zelfredzaam te zijn. Pas dan kan worden gezien of het lokaal toevoegen van waterpartijen leidt tot het vergroten dan wel verminderen van veiligheid.

De heer de Vries geeft aan dat het voor het Deltaprogramma van belang is dat het benutten van meekoppelkansen hand in hand gaat met de ontwikkeling van het Deltaprogramma. Daarom is het belangrijk vanuit de regio een antwoord te krijgen op de vraag welke aandachtspunten en kansen u ziet.

Mevrouw van der Hee kan zich voorstellen dat de aanwezigen nu niet precies meer weten wat er ook weer op welke sheet stond. Zij vindt het aanbod van de heer Sleeking om lokaal verder op de materie in te gaan een goed voorstel. Er is nog wel tijd genoeg, maar in het kader van de Ruimtelijke Ordening moet je vroeg beginnen met de planning. Wij vanuit de Stuurgroep Rijnmond-Drechtsteden willen daar graag op aansluiten.

De heer Sleeking bedankt voor de gegeven informatie, en stelt voor in overleg te treden met de lokale griffies. Op die manier kan meer worden ingezoomd op de lokale problematiek en ontwikkelingen, en kunnen (per gemeente) meer raadsleden bij de gedachtenwisseling worden betrokken. Wellicht kan een thematische bijeenkomst worden georganiseerd samen met waterschap of andere gemeenten. Hiermee sluit hij de bijeenkomst.